

POSUDEK *MAGISTERSKÉ* PRÁCE

Typ posudku: *konzultantský*

Autorka práce: Terézia Soukup Tůmová

Název práce: Individuální potravinová sebestačnost v České republice: případová studia permakultúrne orientovaných rodín a jednotlivcov

Konzultant: doc. Milan Tuček, CSc.

Oponent/tka:

Práce byla předložena k obhajobě v září 2015. Obhajoba byla neúspěšná. Autorka práci upravila na základě posudků a průběhu obhajoby. Úpravy se především týkaly úvodu práce a teoretické části, kde došlo k jejich rozšíření na základě studia (další) související literatury. Vlastní výzkum, provedený v komunitě lidí usilujících o potravinovou sebestačnost, nebyl nijak doplněn, ale data z rozhovorů a z vlastního pozorování byla reanalizována a jejich interpretace prošla určitou redakcí. Vzhledem k tomu, že můj konzultantský posudek byl už v případě loňské verze pozitivní (viz navržené hodnocení), tak ve stávajícím posudku jen doplním reakce na provedené úpravy.

Navržené hodnocení: *velmi dobře (výborně)*

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Z původního posudku:

Cíl práce a výzkumné otázky jsou postupně v textu upřesňovány. Podobně upřesňovány jsou kritéria výběru výzkumného vzorku i výzkumné metodiky. Práce má logicky provázaný výklad, který reflektuje postupně se rozvíjející téma, zahrnující i řadu obecnějších otázek, které si autorka v souvislosti s permakultúrou, potravinovou sebestačností a i s udržitelným rozvojem klade, a které přesahují vlastní výzkumnou problematiku.

Platí i pro upravenou verzi.

2. Opírá se autorka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty.

Výhrada z loňského posudku: Vzhledem k širším souvislostem tématu, nad kterými se autorka v práci zamýšlí, bylo by na místě prostudovat i základní odbornou literaturu věnovanou udržitelnému rozvoji a ekologické problematice. Takto řada asociovaných často nápaditých úvah je podána bez bližšího ukotvení v odborném diskurzu.

Literatury byla doplněna o několik titulů tematicky zaměřených na oblast ekologie a udržitelného rozvoje českých autorů.

Seznam literatury ovšem není abecedně uspořádán.

3. *Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?*

Z původního posudku:

Autorka volí na základě svých kontaktů a referencí velice úzkou skupinu potenciálních respondentů, kteří splňují náročná (a ne bezesporná) kritéria pro zařazení do skupiny „permakulturníků, kteří se neomezují ve spotřebě“. Čtenář si nutně musí položit otázku, zda v konečném výsledku vybraných osm domácností či jednotlivců, kteří se prezentují v odpovídající síti, kteří nepochybně úspěšně naplňují ideál permakulturní potravinové soběstačnosti, mohou ve svých výpovědích poskytnout nějaké rozporné či problematizující informace.

Výhrada z loňského posudku: Právě možná ztráta anonymity (v komunitě se všichni znají) jednotlivých informátorů nutí autorku analyzovat jejich výpovědi spíše povšečně, než tak, aby za každou výpověď byl určitý příběh konkrétní osoby a její domácnosti. To čtenáři nedává příliš možností si pospojovat citované výroky s realitou každodennosti té které domácnosti a hledat tak příčinné souvislosti a případná vysvětlení citovaných postojů, názorů či strategií.

V přepracované verzi autorka argumentuje citacemi z rozhovorů, které jsou připsány jednotlivým domácnostem, jejichž základní identifikace jsou uvedeny v tabulce (str. 29-30).

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Kvalita argumentů odpovídá možnostem a relevancí dat, se kterými autorka pracuje a která využívá.

5. *Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*

Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Výhrada z loňského posudku: I když je odkazům na literaturu rozumět (citace je uvozena jménem autora, za citací je v závorce rok vydání a odkaz na stránku), není to standardní postup. Podobně není standardní odkaz pod citovaným textem, který není uveden v závorce.

Citace v přepracované verzi odpovídají normě.

Z původního posudku:

Pokud mohu posoudit, tak práce je napsaná velice dobrou slovenštinou bez gramatických prohřešků.

Je třeba ocenit, že práce je velice čtivá a výklad je podán s výrazným nadhledem. Autorce se podařilo opravdu vyprávět ucelený příběh permakulturního hospodaření na mikroúrovni domácností při zachování všech nároků kladených na odborný text postavený na dostatečné argumentaci z vlastního výzkumného projektu.

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

Z původního posudku:

Autorka si zvolila nepochybně nové téma – permakulturu – které (zatím) není dostatečně ukotvené ani v odborné literatuře, natož ve společnosti. Tato volba vedla jednak k závislosti textu na velice úzkém okruhu informačních zdrojů, jednak k omezeným možnostem výzkumu, který se orientoval

na zjevně velice úzkou a provázanou skupinu lidí. Celý text působí jako sebeutvrzující výpověď o „správné alternativě“ konzumní společnosti.

Toto vyznění textu nedoznalo větších změn.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Je permakultura módní záležitostí, nebo jde o koncept, který má obrovský rozvojový potenciál? Budete tento alternativní model životního stylu zahrnovat stále více domácností, nebo jeho rozšíření je velice limitováno?

9. Celkové hodnocení práce:

Práci doporučuji k obhajobě. Jak jsem uvedl v doplňcích původního posudku, tak určité nedostatky autorka napravila. Jde o nepochybně hodnotný text, který si klade řadu závažných otázek spojených s konceptem udržitelnosti života společnosti. Navrhuje známku velmi dobře, případně výborně na základě úspěšné obhajoby.

Jako konzultant musím zmínit, že díky četným diskusím a vnímavému přístupu autorky se postupně z původně více méně esejisticky pojaté mnoho vrstevnaté studie na téma potravinové soběstačnosti podařilo představit text, který splňuje vyšší nároky na kvalifikační práci daného stupně.

Datum: 5.6.2016

Podpis: Milan Tuček